

Sygn. akt III CSK 442/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku W. M. i X. M.
przy uczestnictwie T. [...] S.A., Oddział w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 kwietnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 27 marca 2014 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od wnioskodawców na rzecz uczestnika kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację wnioskodawców od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 10 września 2013 r., którym oddalony został ich wniosek o ustanowienie służebności przesylu na rzecz uczestnika za wynagrodzeniem w wysokości 140.000 zł.

Wnioskodawcy w skardze kasacyjnej powołali podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. We wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazali przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Występowanie zagadnienia prawnego połączyli z koniecznością udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy dopuszczalne jest w drodze interpretacji prawniczej traktowanie posiadania urzędzeń przesylowych jako służebności przesylu w okresie, w którym instytucja taka w ogóle nie istniała w systemie prawa polskiego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli skarżący przedstawi w skardze kasacyjnej i uzasadni przesłanki o charakterze

publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie podstawy objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga przedstawienia tego zagadnienia z podaniem konkretnych przepisów prawa, wykazania, że jest istotne, nowe, poważne i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia sprawy skarżącego, ale także innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. niepubl.; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, niepubl.). Ponadto zagadnienie powinno być sformułowane w sposób ogólny i abstrakcyjny, umożliwiający Sądowi Najwyższemu udzielenie odpowiedzi uniwersalnej, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, niepubl.).

Zredagowane przez skarżącą zagadnienie pozbawione jest właściwości kwalifikujących je jako istotne w powołanym rozumieniu. Problematyka możliwości nabywania w drodze zasiedzenia służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu była przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, BSN z 2008 r., nr 10, s. 7, z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC z 2013 r. Nr 12, poz. 139, z dnia 26 czerwca 2013 r., III CZP 31/13, OSNC z 2014 r. Nr 2, poz. 11, z dnia 6 czerwca 2014 r., III CZP 107/13, BSN z 2014 r., nr 7-8, s. 3, wyroki z dnia 8 września 2006 r., II CSK 112/06, M. Prawn. z 2006 r., nr 19, z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 389/08, nie publ., postanowienia z dnia 5 czerwca 2009 r., I CSK 392/08, nie publ., z dnia 22 lipca 2010 r., I CSK 606/09, z dnia 14 listopada 2012, II CSK 120/12, z dnia 6 lutego 2013 r., V CSK 129/12, z dnia 14 czerwca 2013 r., V CSK 321/12, z dnia 26 czerwca 2013 r., II CSK 626/12, z dnia 30 października 2013, V CSK 497/12, z dnia 19 lutego 2014 r., V CSK 190/13, z dnia 4 lipca 2014 r., III CSK 551/13, niepubl.). Stanowisko w nich wyrażone uznać należy za ugruntowane. Skarżący nie przedstawili żadnych argumentów wskazujących na potrzebę jego zmiany. Niezależnie od tego w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2014 r., III CZP 97/13 (OSNC 2014, nr 7-7, poz. 68) przyjęte zostało,

że wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym z decyzji wydanej na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. tekst: Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.), stanowiącej tytuł prawny do ich wykonywania, nie prowadzi do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesylu. W obu przypadkach przedsiębiorstwo przesylowe dysponuje tytułem do korzystania z cudzej nieruchomości w zakresie wyłączającym ustanowienie służebności. Nie ma zatem podstaw do uznania, że przedstawione przez skarżących zagadnienie obejmuje problem dotychczas nierozstrzygnięty.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 520 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.